

МУЗИКА

"Среќна сум што направив уште една антологиска песна, која е трајна вредност, која не е направена од дневно-политички случувања", вели Сузана.

"Понекогаш ми е тешко кога ме ставаат во ист кош со сите оние кои прават нешто стандардно, секојдневно, нешто што се нарекува златна средина, која никогаш не ја прифаќам како нешто свое", додава познатата македонска пејачка.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

СУЗАНА СПАСОВСКА И НЕЈЗИНИТЕ Н

дека тоа е она вистинското, кое одамна не сум го направила. Мојот долгогодишен соработник Ливрински го ангажирал околу музиката и сè тоа излезе одлично, нешто вонсериско. Знаејќи дека имаме прекрасна песна одлучивме да се натпреваруваме за што и не зажаливме, бидејќи ја добивме првата награда од жирито, како и наградата за сценски настап, кој го изведовме заедно со фолклорното друштво 'Мирче Ацев'. Благодарна сум и на публиката која со огромен аплауз ја доживеа песната, ја прими онака како што ние ја замисливме. Среќна сум што направив уште една антологиска песна, која е трајна вредност, која не е направена од дневно-политички случувања. Ова е нешто историско, самата тема е нешто неискористено, освен како што ја знаеме како драма и филм. Овој пат таа е преточена преку музика, преку текст, во нешто трајно, и затоа верувам дека по многу години сепак некој ќе се наврати на оваа песна, ќе се пот-

МАКЕДОНСКАТА

РАСКАЖАНА ПРЕКУ ДРАМА

Преувбата драмско-музичка изведба за песната "Македонска крвава свадба" на фестивалот "Гоце Фест" на Сузана Спасовска ѝ донесе две награди - прва награда од жири комисијата и награда за сценски настап, за кој е "виновна" токму таа. Со перфектна интерпретација и со примеси на одлична глума Сузана ја "раскажа" трагичната драма на една вистинска приказна од времето на поробена Македонија.

Познавајќи ја Сузана нејзиниот сценски настап воопшто не изненади, затоа што таа секогаш е полна со нови идеи, кои остануваат забележани, како во меморијата на публиката, така и во порите на македонската музика. И овој пат на гоцефестовската сцена внесе нешто сосема поразлично од досегашните изданија на овој фестивал, нешто што сосема се разликуваше и од останатите песни, така што сè тоа вроди со плод - две награди, иако таа веќе подолго време е со став дека не ѝ е местото на фестивалите со натпреварувачки карактер.

ФЕСТИВАЛИ

"Македонска крвава свадба" ми беше понудена и покрај тоа што самите членци на 'Гоце фест' знаеја дека години наназад не настапувам на тие натпреварувачки фестивали. Меѓутоа, текстописецот Ангеле Ниневски ми се јави, ми ја прочита песната по што веднаш добив слика како тоа треба да изгледа. Знаев

сети на македонската непокорност, на тешкото минато на македонскиот народ, на големината на македонската жена..." вели Спасовска.

Таа не се кае што настапи на "Гоце Фест" затоа што, како што вели, зад себе оставила нешто вредно, нешто многу специфично по што ќе се запамти токму овој фестивал. Меѓутоа, сепак сè уште е со став дека композицијата требало да се изведе како вонсериска затоа што е жално една ваква песна, со толку многу уметност, да се натпреварува и да се рамни со други композиции, иако имаше многу добри песни на фестивалот.

"Требаше да не се натпреварувам како што се случи со песните 'Бисер над бисерите' и 'Послание' посветена на 40-годишнината од автокефалноста на Македонската православна црква, со кои настапив на два фестивала - валандовскиот и тетовскиот. Двете композиции беа изведени надвор од конкуренција, бидејќи композициите беа нешто посебно, нешто што не може да се спореди со една класична новокомпонирана песна. За мене тоа беше чест, бидејќи ми понудија ексклузивно да ги отпеам овие песни. И годинава имам понуди и за валандовскиот и за други фестивали, но сепак се

АСТАПИ, ПРОЕКТИ, ФЕСТИВАЛИ...

АНГАЖИРАНОСТ

Покрај настапите на фестивалите, Сузана не мирува. Многу работи ѝ се случуваат, планира неколку проекти за кои вели дека не може одеднаш да ги реализира. Од сите нив го издвојува најновото ЦД "Празнична".

"Ова ЦД - потенцира Спасовска - требаше да биде двојно - 'Празнична' и 'Послание', меѓутоа со издавачот 'Сенатор рекордс' решивме тоа да биде едно, во кое ќе се наоѓаат композиции, кои веќе се изведени на фестивалите - 'Роса', тетовскиот, како и уште неколку нови песни, меѓу кои дуетот со Ефто Пупиноски со песната 'Ќе се женат другари' и со Мишко Талески и песната 'Прочка', како и стари македонски песни со нови аранжмани. За дел од песните веќе се направени спотови. За жал, македонските електронски медиуми не нудат можност тие спотови да се најдат во етерот, единствено можат да се видат на локалните

Договорот со "Кроатија рекордс" за ЦД "Бакрдан" со девет македонски стари песни со етно аранжмани веќе е потпишан и треба да излезе на хрватскиот пазар. Ова е прво ЦД кое излегува на македонски јазик за таа продукциска куќа, што за нас е многу значајно со оглед на фактот дека е претешко да се влезе на тој музички пазар.

Сузана не ја забикокуваат. Минатата година беше чест гостин во Австралија, Швајцарија, Германија...

"Секоја година настапувам во Австралија. Тамошната публика постојано ме бара затоа што знаат дека ќе им донесам нешто ново. Ме бараат нашите Македонци секаде во светот, но нека ми простат, не можам насекаде да стигнам. Секаде каде што сум гостувала било преполно, а тоа зависи од многу фактори. Понекогаш ми се случуваат и некои приватни проблеми. Тука се и моите родители и грижата за нив ми е на прво место а, исто така, имам обврски и со ќерката Теона.

Во последно време многу ме лути тоа што некои пејачи од нашата бранша одат и по секоја цена само колку да кажат дека биле на турнеја. Повеќето знаат да пеат во кафеани, а потоа да дојдат во Македонија и да зборуваат дека напра-

НЕПОКОРНОСТ СКО-МУЗИЧКА ИЗВЕДБА

виле многу успешна турнеја. Тоа не е убава работа. Доколку некој сака да биде звезда, не може така да работи. Треба да се задржи едно ниво и треба да се знае кому каде му е местото. Исто така, во последно време, како помодарство, многумина почнаа да снимаат стари македонски песни. Во 1994 година го имав снимено мојот материјал со стари македонски песни, уште кога се пееше нешто сосема друго. Мило ми е што на некој начин го исполнив заветот дека јас ќе го продолжам патот по кој чекореше нашата легенда Васка Илиева. Среќна сум што некои млади пејачи дојдоа до сознание дека треба да ја пеат македонската изворна песна, но сè тоа во последно време изгледа како помодарство. Тоа не е добро. Јас сум за тоа некој ако го 'бива' за нешто нека го работи своето. Нека не се меша во другите стилови. Сакам да апелирам до сите македонската песна да се отпее правилно затоа што таа не може да се пее со други примеси. Причината зошто сè повеќе се одлучуваат да пеат стари македонски песни, според мене, се гостувањата во странство. Нашите Македонци сакаат да ги слушаат тие песни, а не ги сакаат новокомпонираните и веројатно заради тоа изгледа попривлечно. Или, пак, сакаат да докажат дека знаат да ја пеат македонската песна, но навистина многумина се во заблуда. Сметам дека треба да се направи некаков ред кога станува збор за македонската традиционална изворна песна, додава Спасовска.

враќам на мојата определба дека не би сакала да се натпреварувам. Сите ние можеме да направиме песна која ќе биде хит денес и утре, но секогаш настојувам да одам по патот на кој ќе направам нешто потрајно, со голема доза на уметност. Понекогаш ми е тешко кога ме ставаат во ист кош со сите оние кои прават нешто стандардно, секојдневно, нешто што се нарекува златна средина, која никогаш не ја прифаќам како нешто свое. Отсекогаш сум сакала и ги сакам луѓето кои се вложуваат себеси, кои се трудат да бидат на врвот", објаснува Спасовска.

телевизији. Не знам кои се луѓето кои ја водат таа политика во ТВ-куќите. Не сум задоволна, а сигурно и моите колеги. Не вела дека сè треба да оди што се однесува на народната музика, меѓутоа она што е повредно мислам дека нашите медиуми се тие кои треба да го претстават. Нека подготват анализа на тоа што се прави, а не целосно да се прешкрта традиционалната музика. ЦД 'Послание', кое содржи уметнички песни од типот на 'Македонска крвава свадба', 'Послание', 'Божиќна', 'Песна за Водици'... нешто поразлично, се подготвува".

Поканите за гостување во дијаспората